Näringsutskottets betänkande

1981/82:8

över motion om översyn av den statliga kontroll- och provningsverksamheten

Ärendet

I motion 1980/81:787 av Kerstin Ekman (fp) och Rolf Sellgren (fp) hemställs att riksdagen hos regeringen hemställer om en översyn av kontroll- och provningsverksamhetens omfattning i syfte att nå förenklingar och bättre överensstämmelse med internationella normer.

Utskottet har inhämtat yttranden över motionen från riksrevisionsverket, kommerskollegium, arbetarskyddsstyrelsen, statens planverk, statens industriverk, statens provningsanstalt, Sveriges industriförbund och Sveriges grossistförbund. Vidare har Svenska sjukvårdsleverantörers förening inkommit med ett yttrande. Till Industriförbundets yttrande har fogats kopior av brev från Stal-Laval Turbin AB till förbundet och från Stålbyggnadsgruppen inom Sveriges mekanförbund till industridepartementet.

Motionen

Motionärerna erinrar inledningsvis om gällande ordning beträffande officiell provning och systemet med riksprovplatser. Som riksprovplats bedriver statens provningsanstalt en mycket omfattande, detaljerad och långtgående provning och kontroll av ett mycket brett sortiment produkter, uttalar de. Även importprodukter som har fått typgodkännande i andra europeiska stater blir föremål för ny provning och kontroll. Motionärerna menar att "en oprioriterad och alltför omfattande" provningsverksamhet föranleder krångel för företagen, kostnader för konsumenterna och konkurrenssvårigheter för svensk industri. En förenkling av det svenska regelsystemet skulle kunna ske genom att de internationella bestämmelserna sätts i kraft även som nationella bestämmelser. I detta sammanhang erinrar motionärerna om bestämmelserna i kungörelsen (1970:641, ändrad 1977:629) om begränsning i myndighets rätt att meddela föreskrifter, anvisningar eller råd (begränsningskungörelsen). En särskild grupp borde tillsättas för granskning och kartläggning av kontroll- och provningsverksamhetens omfattning.

Organisation av provning och kontroll i Sverige

Riksdagen antog år 1972 vissa riktlinjer för organisationen av officiell provnings- och kontrollverksamhet (prop. 1972:54, NU 1972:38, rskr 1972:109). Riktlinjerna kompletterades år 1974 med lagen (1974:896) om riksprovplatser m. m.

Statens provningsanstalt är landets centrala offentliga institution för teknisk provning av material, produkter, konstruktioner och system. Provningsanstalten är vidare central förvaltningsmyndighet för officiell provning och kontroll samt för allmän och legal metrologi.

Den mest betydelsefulla formen av *obligatorisk provning* är den s. k. officiella provningen. Utmärkande för denna provning är att den är föreskriven i lag eller annan författning och att den skall utföras av ett utomstående opartiskt organ. En annan form av obligatorisk provning är föreskriven egenkontroll, dvs. kontroll som en anläggningsägare eller tillverkare är skyldig att utföra men som denne utan krav på opartiskhet utför på eget ansvar. Vid sidan av dessa typer av provning förekommer *frivillig provning*. Sådan provning sker helt på tillverkarens eller anläggningsägarens initiativ och ansvar.

Den officiella provningen grundas sålunda på att det i skilda författningar föreskrivs att krav på säkerhet skall vara uppfyllda för olika produkter. Olika myndigheter har var och en inom sitt område fått ansvaret för skyddet av liv, hälsa och egendom. Detta ansvar utövas så att närmare 30 olika myndigheter – t. ex. statens industriverk, statens planverk och statens trafiksäkerhetsverk - i sina föreskrifter anger vilka krav på egenskaper en produkt skall uppfylla och i vilken omfattning produkten skall provas för att man skall kunna kontrollera att kraven är uppfyllda.

I 1 § lagen om riksprovplatser m. m. definieras *riksprovplats* som organ som enligt nämnda lag har utsetts att svara för officiell provning. Riksprovplatsens uppgift är således att genom officiell provning ta fram det faktaunderlag som behövs för att man skall kunna avgöra om föreskrifternas krav är uppfyllda eller inte. Omfattningen av den officiella provningen bestäms alltså inte av riksprovplatsen utan av ansvariga myndigheters föreskrifter.

I 7–10 §§ lagen om riksprovplatser m. m. finns bestämmelser om auktorisation av andra organ än riksprovplatser att utföra provning som ej är officiell. Auktorisationen innebär en prövning av att organet har kompetent personal och lämplig utrustning för viss provning. Ett organ som erhållit auktorisation benämns *auktoriserad provplats*. Som exempel på organ som kan komma i fråga för auktorisation nämns i specialmotiveringen (prop. 1974:162 s. 18) statliga och kommunala verk med teknisk verksamhet samt industrilaboratorier och konsultföretag som för egen eller annans räkning utför provning och kontroll.

Omfattningen av sådan frivillig provning som utförs av riksprovplats eller auktoriserad provplats avgörs av myndigheters och företags behov av och efterfrågan på provningstjänster. När t. ex. statens provningsanstalt bedriver denna provning kan anstalten närmast betraktas som ett serviceorgan till näringslivet.

Som central förvaltningsmyndighet för officiell provning upprättar provningsanstalten förslag till riksprovplatser, vilka bedriver officiell provning var och en inom sitt objektområde. Regeringen har hittills utsett riksprovplatser för följande områden:

Objektområde	Riksprovplats
1. Grävmaskiner och traktorgrävmaskiner	Statens maskinprovningar
2. Eldningsapparater med tillbehör	Statens provningsanstalt
3. Vissa fordonskomponenter	Statens provningsanstalt
4. Elektriska överfyllningsskydd	Statens provningsanstalt
5. Tryckkärl och lyftanordningar	AB Statens anläggningsprovning
6. Redskap för bestämning av volym eller massa	Statens provningsanstalt
7. Arbeten av guld, silver eller platina	Statens provningsanstalt
8. Arkivbeständigt skrivmaterial	Statens provningsanstalt
9. Emballage för farliga varor	Statens provningsanstalt
10. Påskjutsbromsar	Statens väg- och trafikinstitut
11. Förarhytter till lastbilar	Statens maskinprovningar
12. Elektriska hushållsapparater	SEMKO, Svenska Elektriska Materielkontrollanstalten AB
13. Trämaterial och träkonstruktioner	Statens provningsanstalt
14. Preventivmedel	Apoteksbolaget AB
15. Motorfordon	AB Svensk Bilprovning
16. Maskindrivna portar	AB Statens anläggningsprovning
17. Containrar, tankcontainrar och tillbehör till dessa	AB Statens anläggningsprovning
18. El-, vatten- och värmemätare	Statens provningsanstalt
19. Verkstadsmaskiner samt styr- och skyddssystem	AB Statens anläggningsprovning
20. Värmepumpsystem avsedda för uppvärmning och värmeväxlare som inte är tryckkärl eller komponenter i kylanläggningar	Statens provningsanstalt
21. Laserutrustningar	Statens provningsanstalt
22. Prefabricerade ställningar och fallskydd	Statens provningsanstalt

Som framgår av sammanställningen har statens provningsanstalt utsetts att vara riksprovplats för vissa objektområden. Funktionen som riksprovplats och funktionen som central förvaltningsmyndighet fullgörs av olika organisatoriska enheter inom provningsanstalten.

Tidigare behandling i riksdagen av vissa frågor rörande provningsverksamheten

Näringsutskottet (NU 1979/80:33) behandlade våren 1980 en motion med kritik mot AB Svensk Anläggningsprovning. Som riksprovplats för tryckkärl, cisterner och lyftanordningar står företaget under tillsyn av statens provningsanstalt. I motionen kritiserades bolaget för att eftersträva monopol på alla former av provning inom sitt område. Motionärerna ville att verksamheten skulle begränsas. De kritiserade vidare provningsanstalten för sammanblandning av myndighetsuppgifter och uppdragsverksamhet på ett annat område, värmefotografering av byggnader.

Utskottet lämnade en utförlig redogörelse för organisationen av provning och kontroll i Sverige. Redogörelsen innehöll också redovisningar av den kritik – av samma innebörd som den motionärerna hade fört fram – som tidigare anförts bl. a. i skrivelser till regeringen, provningsanstalten, näringsfrihetsombudsmannen och konsumentverket samt av de åtgärder som skrivelserna hade föranlett.

I remissyttranden till utskottet avvisade AB Statens Anläggningsprovning och statens provningsanstalt den kritik som hade framförts i motionen. Sedan dessa yttranden hade avgivits föreslog näringsfrihetsombudsmannen regeringen att låta göra en utvärdering av provningsverksamhetens organisation. Detta förslag var under remissbehandling när näringsutskottet hade att ta ställning till den här aktuella motionen. Utskottet avstyrkte motionen och den avslogs av riksdagen.

Vid samma tillfälle uttalade sig riksdagen också för att regeringen skulle låta göra en översyn av frågan om lämpligaste form för finansiering av den stickprovskontroll av färdigförpackade varor som föreskrivs i 2 § lagen (1971:1081, omtryckt 1978:276) om bestämning av volym och vikt (NU 1979/80:33 s. 13, rskr 1979/80:223).

Vissa utredningar

Riksrevisionsverket (RRV) har inom ramen för sin förvaltningsrevision av statliga myndigheter nyligen granskat statens provningsanstalt. Revisionen har omfattat två projekt. Det ena har avsett anstaltens marknadsfunktion och avrapporterades i februari 1980 (Statens provningsanstalt - marknadsfunktionen, dnr 1979:116). Det andra projektet har avsett provningsanstaltens styrning och finansiering. En rapport om detta projekt färdigställdes i

maj 1981 (Statens provningsanstalt – styrning och finansiering, dnr 1979:543). I denna rapport behandlas bl. a. de olika mål som finns för anstalten och de olika roller som anstalten har att uppfylla.

Vidare genomför RRV, som ett led i bevakningen av att begränsningskungörelsen (se s. 1) efterlevs, en undersökning av föreskrifter om teknisk provning och kontroll. Härvid har en översiktlig genomgång gjorts av alla tekniska föreskrifter som i någon form innehåller krav på officiell provning. Därefter har några exempel valts ut för närmare granskning. Resultatet av denna granskning (dnr 1979:1044) har hittills redovisats i två rapporter (Granskning av föreskrifter om teknisk provning och kontroll – 1. Hissar, 2. Grävmaskiner, december 1980 resp. juli 1981).

I mars 1982 avser RRV att publicera en sammanfattande slutsats av granskningen av föreskrifterna rörande teknisk provning och kontroll.

Inom *industridepartementet* pågår f. n. den nyssnämnda översyn av frågor kring stickprovskontrollen som riksdagen uttalade sig för våren 1980 (se s. 4). En departementspromemoria avses bli färdigställd under december 1981. I denna promemoria torde också de organisatoriska frågor som aktualiseras i näringsfrihetsombudsmannens tidigare nämnda framställning våren 1980 komma att tas upp, liksom olika förslag som har framkommit vid RRV:s granskning av provningsanstalten och av föreskrifterna om teknisk provning och kontroll.

Remissyttranden

Motionärernas förslag om en översyn tillstyrks av *Sveriges grossistförbund*. Förbundet menar att det finns anledning att rikta allvarliga anmärkningar mot svenska myndigheter för bristande förståelse för betydelsen av internationell samordning. Det är emellertid, understryker förbundet, i första hand de föreskriftsutfärdande myndigheternas verksamhet som bör studeras. Motionärerna synes främst ha inriktat sig på själva kontrollverksamheten och på systemet med riksprovplatser, uttalar Grossistförbundet vidare. Även riksprovplatsernas verksamhet bör "givetvis" granskas – bl. a. med hänsyn till möjligheterna att få utländska provningsresultat godkända i Sverige – men själva systemet med opartisk kontroll är viktigt. Förbundet framhåller också att kravet på utredning även gäller sådan kontrollverksamhet som bedrivs av andra organ än statliga myndigheter, närmast Sjukvårdens och socialvårdens planerings- och rationaliseringsinstitut (Spri) och dess dotterbolag Spri Materialprovning AB.

Grossistförbundet anför vidare att kraven på provning ofta visat sig medföra orimligt höga kostnadsökningar. Därför bör myndigheterna bl. a. vara återhållsamma med föreskrifter om officiell provning, förenkla provningsförfarandet samt utnyttja möjligheter till provningsöverenskommelser med andra länder. Enligt förbundet finns det risk för att en riksprovplats,

med hänsyn till de krav pa lönsamhet som ställs på dess verksamhet, strävar efter att utvidga verksamheten till nya produktområden.

Svenska sjukvårdsleverantörers förening anser att inom sjukvårdsmaterialsektorn en bättre samordning kan skapas mellan existerande provningsinstitutioner samt mellan statens – socialstyrelsens – och landstingssektorns tillsynsansvar. Denna förbättring skulle kunna uppnås genom utnyttjandet av "regelrätt fastställd svensk och internationell standard som underlag för företagens egna verifikationer av produktsäkerheten". En översyn av provningsfrågorna avseende såväl den statliga som den landstingskommunala sektorn förordas således.

Enligt *Sveriges industriförbund* bör målet för en översyn av den statliga kontroll- och provningsverksamheten vara att antalet områden där staten sätter upp krav på provning skall minskas. Vidare framgår av yttrandet att Industriförbundet anser att vissa kollektiva forskningsinstitut bör utses till riksprovplatser.

Riksrevisionsverket erinrar om sin pågående granskning av föreskrifter om teknisk provning och kontroll. Verket har funnit att ett stort antal sådana föreskrifter har utfärdats under de senaste åren. Enligt verket har myndigheternas redovisningar av de kostnadsmässiga konsekvenserna av dessa föreskrifter varit ofullständiga. Sammanfattningsvis anser riksrevisionsverket att det finns behov av en översyn av provningsföreskrifter och andra tekniska föreskrifter som riktar sig till företag och enskilda. Det bör emellertid, uttalar verket, klarläggas på vilka områden översynen i första hand skall inriktas och hur arbetet skall organiseras.

Enligt *kommerskollegium* är de allmänna tankarna bakom motionen "välloviga". De speglar nämligen en strävan att minska onödiga provningsföreskrifter och förenkla tillämpningen av dessa, något som ligger i linje med kollegiets strävanden på den internationella och nationella handelns område. Mot den bakgrunden har kollegiet inga erinringar mot en översyn. Utgångspunkterna för en sådan måste dock preciseras närmare, uttalar kollegiet. I detta sammanhang anför kollegiet också att svenska myndigheter har bristande resurser för deltagande i sådant internationellt harmoniseringsarbete som bedrivs i syfte att ta fram underlag för internationella standarder eller andra överenskommelser. Kollegiet anser det angeläget att riksdagen uppmärksammar hithörande problem.

Några av de övriga statliga myndigheter som yttrat sig över motionen anser att motionärernas förslag måste bedömas mot bakgrund av en fylligare redogörelse för gällande system för provningsverksamheten. Dessa myndigheter pekar på de ansträngningar som redan görs för att tillgodose sådana önskemål som kommer till uttryck i motionen. Andra myndigheter avvisar helt förslaget om en översyn.

Statens provningsanstalt menar att motionen avspeglar en strävan att olika slags provnings- och kontrollverksamhet skall ske effektivt och korrekt och

att tekniska handelshinder i det internationella varuutbytet skall undanröjas. Det råder utan tvekan stor enighet om dessa mål, uttalar anstalten. Motionärernas beskrivning av förhållandena på området är emellertid alltför knapphändig för att ge nödvändig bakgrund till vad som bör göras, anför provningsanstalten och redogör därefter för systemet med officiell provning vid riksprovplats och för anstaltens verksamhet.

I ett särskilt avsnitt om internationellt samarbete omtalar provningsanstalten att den i skilda sammanhang deltar i pågående internationellt samarbete för harmonisering av olika länders tekniska krav eller ländernas ömsesidiga erkännande av varandras provningsresultat. Genom att – som motionärerna föreslår – generellt sätta internationella bestämmelser i kraft som nationella skulle man inte förenkla det svenska regelsystemet, uttalar anstalten och fortsätter:

Begreppet internationella bestämmelser är inte i sig entydigt. Regelsystemen skiljer sig ofta mellan olika internationella sammanslutningar som t. ex. EFTA och EG. I den mån det förekommer allmänt accepterade internationella provningsbestämmelser kan dessa vara mer omfattande än motsvarande svenska bestämmelser.

I detta sammanhang anför provningsanstalten också att det givetvis är ett mål att åstadkomma större internationell harmonisering inom officiell och frivillig provningsverksamhet. I flera fall har riksprovplatser redan kommit överens med motsvarande organ i utlandet om ömsesidigt godkännande av provningsresultat, omtalas det i yttrandet.

I en sammanfattande kommentar till motionärernas förslag anför provningsanstalten i huvudsak följande. Kartläggningar av kontroll- och provningsverksamhetens omfattning har redan gjorts i flera tidigare sammanhang, t. ex. av riksrevisionsverket och av provningsanstalten. Ett sådant arbete skulle därför knappast tillföra någon ny information av värde. Det ankommer på de myndigheter som har ansvar för säkerheten inom olika områden att kontinuerligt se över angelägenheten av olika krav på produkter och krav på provning. Genom den samlade information som riksprovplatserna får i sin verksamhet kan myndigheterna på ett bättre sätt än tidigare få statistik och annat underlag som är av värde då de skall bedöma och avväga vilka krav på egenskaper och provning som är påkallade av säkerheten inom olika områden. Provningsanstalten delar motionärernas uppfattning att myndigheternas krav på produkter och provning bör utvärderas i syfte att uppnå sådana förenklingar som inte äventyrar säkerheten. Anstalten avstyrker dock att ett sådant arbete bedrivs i form av en punktinsats i en grupp. Arbetet bör i stället ingå som ett planlagt kontinuerligt led i myndigheternas verksamhet. Strävandena att nå bättre överensstämmelse med internationella normer lämpar sig inte heller för en tillfällig gruppinsats. Det gäller i stället att inom varje objektområde regelbundet medverka i pågående internationellt samarbete.

Statens industriverk redogör för den kontroll- och provningsverksamhet som faller inom verkets ansvarsområde, nämligen den som avser elektrisk materiel, brandfarliga varor samt internationell transport av farligt gods. Industriverket anser att principen med riksprovplatser för dessa ansvarsområden ej behöver ses över f. n. Enligt verket bör ansvariga myndigheter bestämma omfattningen av krav på officiell provning från säkerhetssynpunkt. Härvid bör intentionerna i begränsningskungörelsen vara styrande. Motiveringen för att bibehålla redan införd officiell provning av visst objekt bör prövas från tid till annan av de ansvariga myndigheterna, något som enligt verket sker kontinuerligt inom dess verksamhetsområde. Industriverket fortsätter:

I princip bör myndigheterna i största möjliga utsträckning hänvisa till internationell standard, dock där så är nödvändigt med hänsyn tagen till eventuella specifika svenska säkerhetskrav. Denna princip bör oftast följas med hänsyn till handelshindersynpunkter även om den ibland kan medföra ett onödigt komplicerat provningsförfarande. I de flesta fall leder den dock till förenklade provningsförfaranden. Inom områden där internationellt standardiseringsarbete pågår bör svenska åsikter framföras genom aktivt arbete i det internationella organet. Som exempel på betydelsen härav kan nämnas elsäkerhetsområdet där svenska myndigheter och andra organ genom aktivt deltagande i stor utsträckning kunnat påverka utformningen av internationella standarder. Särskilt viktigt för begränsning av provningsverksamheten är vidare det betydande arbete som från svensk sida nedläggs inom ramen för det europeiska certifieringssystemet för elektriska anläggningar och apparater. Detta system innebär att produkter som provats i andra länder i många fall inte behöver provas vid en introduktion på den svenska marknaden.

Statens planverk erinrar om att den tillsyn som föreskrivs i byggnadslagstiftningen baseras på den fortlöpande ledning och tillsyn som utövas av den ansvarige arbetsledaren – som utses av den byggande – och genom byggnadsnämndens granskning och tillsyn. Vid fabrikstillverkning av produkter som är avsedda att monteras på byggplatsen finns enligt Svensk byggnorm möjlighet att utnyttja en av planverket godkänd tillverkningskontroll. Om typgodkända och tillverkningskontrollerade produkter används, underlättas såväl byggnadsnämndernas granskning och tillsyn som den ansvarige arbetsledarens fortlöpande tillsyn på byggplatsen. Erforderliga provningar bör, anför planverket, utföras genom medverkan av i första hand riksprovplats.

Importerade produkter som provats i tillverkarlandet på ett tillförlitligt sätt godtas, säger planverket, i regel av myndigheterna och kontrollorganen i Sverige. I vissa fall kan dock kompletterande provningar eller besiktningar behövas. Enligt planverkets uppfattning är man från svensk sida beredd att beakta i tillverkarlandet utförda provningar. I detta sammanhang nämner planverket att man i vissa länder inte har samma positiva attityd i denna fråga. Arbete med internationella överenskommelser pågår emellertid,

anför planverket och redovisar bl. a. ett avtalsförslag från nordiska kommittén för byggbestämmelser om ömsesidigt accepterande av centralt godkända byggprodukter och av officiell kontrollordning för byggprodukter.

Inom *arbetarskyddsstyrelsens* verksamhetsområde faller framför allt sådan provning som avser mekaniska anordningar, t. ex. maskiner, tryckkärl och lyftanordningar. Sammanfattningsvis anser styrelsen att de frågor som motionärerna har tagit upp redan beaktas inom ramen för styrelsens löpande arbete. Från de synpunkter styrelsen har att beakta finns inte något behov av en översyn av kontroll- och provningsverksamhetens omfattning.

Arbetarskyddsstyrelsen framhåller att systemet med riksprovplatser kom till för att säkerställa att officiell provning alltid utförs av kompetenta organ. Enligt styrelsens uppfattning har systemet fungerat bra, bortsett från vissa inkörningsproblem.

Förhandsgranskning med krav på provning och godkännande har enligt arbetarskyddsstyrelsen en relativt begränsad omfattning. Styrelsen strävar efter att införa sådana regler endast för objekt där risknivån är så hög att detta är helt nödvändigt. Innan regler om officiell provning införs för något nytt objekt måste också prövas om konsekvenserna av regleringen är rimliga, bl. a. med hänsyn till kostnaderna. Stor vikt läggs vid att söka uppnå så stor anpassning som möjligt till de regler som gäller internationellt för motsvarande produkter. Ett problem är ibland att det inte finns några allmängiltiga internationella normer; kraven kan variera starkt inom EG och i USA. Ett annat problem är att internationella normer har begränsats till en miniminivå som kan accepteras av de flesta stater men ofta inte är förenlig med den svenska arbetsmiljölagen. Provning med utgångspunkt i den internationella normen är då inte tillräcklig för att avgöra om objektet fyller de svenska kraven.

En utbyggnad av system med ömsesidigt internationellt typgodkännande är naturligtvis önskvärd, anför arbetarskyddsstyrelsen vidare. Det är emellertid inte möjligt att generellt godta utländska provningar. Först måste undersökas om provningen har gått till på ett acceptabelt sätt. Därvid måste man ta ställning till sådant som den provande institutionens tekniska kompetens, utrustning och metoder samt dess självständighet och förmåga att agera objektivt i förhållande till tillverkare och andra ekonomiska intressenter.

Utskottet

Motion 1980/81:787 (fp) utmynnar i ett förslag om att riksdagen skall begära att regeringen låter göra en översyn av kontroll- och provningsverksamhetens omfattning.

En redogörelse för organisationen av den officiella provnings- och kontrollverksamheten har lämnats tidigare i detta betänkande (s. 2 f.).

Motionen har remissbehandlats. En utförlig redovisning av de synpunkter som därvid har kommit fram finns i det föregående (s. 5 f.). Av redovisningen framgår att tanken på en granskning av den åsyftade verksamheten har visst stöd bland remissinstanserna. Utskottet anser att det kan finnas skäl att i lämpligt sammanhang uppmärksamma olika konsekvenser av det nu tillämpade systemet för teknisk provning och kontroll.

Under utskottets beredning av motionen har framkommit att såväl industridepartementet som riksrevisionsverket granskar hithörande föreskrifter och avser att inom kort redovisa resultat av detta arbete. Enligt utskottets mening är det inte lämpligt att ta ställning till frågan om en ytterligare översyn förrän dessa två redovisningar föreligger. Utskottet anser sålunda att riksdagen inte nu bör göra något uttalande i frågan.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1980/81:787.

Stockholm den 17 november 1981

På näringsutskottets vägnar
INGVAR SVANBERG

Närvarande: Ingvar Svanberg (s), Erik Hovhammar (m), Sven Andersson (fp), Nils Erik Wååg (s), Lilly Hansson (s), Birgitta Hambraeus (c), Tage Adolfsson (m), Lennart Pettersson (s), Bengt Sjönell (c), Rune Jonsson (s), Hadar Cars (fp), Wivi-Anne Radesjö (s), Ingegärd Oskarsson (c), Birgitta Johansson (s) och Sven Munke (m).